

PORT
PAYÉ
HELLAS

'Ελεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ
Ἀριθμὸς φύλλου 196 1 Ἰανουαρίου 2007

«Περιπατεῖν ἐν ἀληθείᾳ»

Οἱ εὐχές, πού διατυπώνουμε ὅλοι μας καὶ τίς ἀπευθύνουμε, ὡς προσφορά καρδιάς, στοὺς οἰκείους μας καὶ στοὺς φίλους μας, ἰδιαίτερα κατὰ τὴ στροφή τοῦ χρόνου, στολίζουν τό μονοπάτι τοῦ βίου μέ ἐφῆμερα ἄνθη. Ὁ πνευματικὸς μόχθος τοῦ καθενὸς μας ὑλοποιεῖ τὰ γόνιμα ὁράματα καὶ γράφει ἱστορία.

Μέ τὴν πεποίθηση αὐτὴ στερεωμένη στό νοῦ καὶ στήν καρδιά, κάνω ἕνα βῆμα πέρα ἀπό τίς τυποποιημένες, κατὰ συνθήκην, εὐχές καὶ ἀνοίγω, μπροστά στοὺς ἀγαπητοὺς ἀναγνώστες μου, τὴ βίβλο τῶν πολὺπλοκων σύγχρονων προβληματισμῶν, μέ εἰδική στόχευση στοὺς προβληματισμούς καὶ στίς ἀνησυχίες τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ μας Σώματος. Πρόθεσή μου, νά ἐκτιμήσουμε, ἀπό κοινοῦ, τίς ἀναταράξεις τοῦ σημερινοῦ ἐκκλησιαστικοῦ μας βίου. Καί νά ἐκδιπλώσουμε, ἔστω

πρόχειρες, ἀρχικές σκέψεις, γιά τήν ὑπέρβαση τῶν ἀνησυχιῶν μας.

Ἡ Ἐκκλησία καί γιά τήν ἐποχή μας, ὅπως καί γιά τίς ἐποχές, πού διάβηκαν καί γιά τίς γενιές, πού θά ἀκολουθήσουν, χρέος καί ὄραμα ἔχει «*περιπατεῖν ἐν ἀληθείᾳ*». Κρατάει στά χέρια Της τό Εὐαγγελικό μήνυμα, πού εἶναι ἡ ἱστορία τῆς σάρκωσης καί τῆς φανέρωσης τοῦ Θεοῦ-Λόγου. Ἡ ἀποκάλυψη τῆς ἀπόλυτης, ὑπερβατικῆς Ἀλήθειας. Καί ἔχει χρέος νά τό λιτανεύει, στόν κόσμο καί στήν Ἱστορία, μέσα στό κλίμα τῆς ἀνυστερόβουλης διαφάνειας καί τῆς κρυστάλλινης εἰλικρίνειας.

Ὁ Εὐαγγελιστής Ἰωάννης, στή δεύτερη ἐπιστολή του, γράφει: «*Ἐχάρην λίαν ὅτι εὔρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου περιπατοῦντας ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς ἐντολήν ἐλάβομεν παρά τοῦ πατρός*» (Β' Ἰωάν. 4).

Ἀπό τήν ἀνάγνωση αὐτῆς τῆς ἀποστολικῆς μαρτυρίας προκύπτει τοῦτο τό μήνυμα: Τό κάθε μέλος τοῦ ἱεροῦ ἐκκλησιαστικοῦ Σώματος, ζώντας μέσα στό φῶς καί στήν ἀλήθεια, πού ἤπλωσε στή γῆ μας καί στίς ἀνθρώπινες ψυχές ὁ σαρκωμένος Λόγος, ἔχει τήν ὑποχρέωση νά αὐτοπροσφέρεται στήν ἀλήθεια. Νά τήν κάνει προσωπικό του βίωμα. Καί νά τήν ἀντανακλᾷ, μέ εἰλικρίνεια, μέ φυσικότητα, ἀλλά καί μέ σταθερότητα, στό στενό καί στό εὐρύτερο περιβάλλον του.

Αὐτό τό χρέος βαρύνει ὅλο τό «*πλῆθος τῶν πιστευσάντων*» (Πράξ. δ' 32). Ὁλόκληρη τήν Εὐχαριστιακή κοινότητα. Τή χαρισματική ἡγεσία Της. Καί τό σύνολο τῶν μελῶν Της. Ὁ Εὐαγγελιστής τῆς πιστότητας καί τῆς ἀγάπης, ἀπευθύνει τή δεύτερη αὐτή Ἐπιστολή του σέ μιά ἐκκλησιαστική κοινότητα, χωρίς νά ἀναφέρει τή γεωγραφική ἐστία τῆς καί τή σύνθεση τῶν μελῶν τῆς. Ἀλλά, γράφοντας, ὅσα γράφει, δέν κάνει καί καμμιά διάκριση ἀνάμεσα στούς ποιμένες τῆς καί στό λαό. Ὅλες οἱ διδαχές του καί ὅλες οἱ συμβουλές του προσφέρονται, μέ ἀγάπη, στό σύνολο τῶν μελῶν τοῦ ἱεροῦ Σώματος. Καί στούς ποιμένες καί στό λαό. Ἀνοίγοντας δέ μιά παρένθεση, κοινοποιεῖ τή βαθειά ἱκανοποίησή του καί τήν ἄδολη χαρά του, γιατί βρῆκε στήν ἐκκλησιαστική αὐτή κοινότητα ἀνθρώπους, πού περπατοῦσαν «ἐν ἀληθείᾳ». Μέ δίψα, γιά ἐγγύτερη προσέγγιση στό Πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, πού εἶναι «*ἡ ὁδός καί ἡ ἀλήθεια καί ἡ ζωή*» (Ἰωάν. ιδ' 6). Μέ συνέπεια στήν προσωπική τους ζωή, γιά νά μή λοξοδρομοῦν ἀπό τήν «*ὁδόν τῆς ἀληθείας*» (Β' Πέτρ. β' 2). Καί μέ εὐαισθησία ἔμπρακτης μεταφορᾶς καί προσφορᾶς τῆς ἀλήθειας στίς ὑπάρξεις, πού τή λαχταροῦσαν καί τήν ἀναζητοῦσαν.

Τό νά κατέχουμε θησαυρισμένο στήν καρδιά μας τό μήνυμα τῆς ἀλήθειας, καί νά περπατᾶμε μέ συνεταῖρο τή σκοπιμότητα καί τήν ἀναλήθεια, ἀποτελεῖ δικασμό τοῦ προσώπου, ἀκύρωση τοῦ νοηματισμοῦ τῆς ὑπαρξης καί ἐκπεσμό στή διαλεκτική τοῦ «κόσμου».

Εἶναι αὐτονόητο, ὅτι τό χρέος τοῦ «ἐν ἀληθείᾳ ζῆν» βαρύνει πρῶτιστα τήν ἠγεσία τῆς ἐκκλησιαστικῆς Κοινότητας, πού δεσμεύεται μέ τήν ἀποστολική διαδοχή, μέ τήν ὑπόσχεση, νά στοιχεῖ στό παράδειγμα τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καί μέ τήν εὐθύνη τῆς χαρισματικῆς ἀποστολῆς της.

Αὐτό εἶναι τό χρέος μας. Ἡ Εὐαγγελική προσαγή. Τό ἱερό βίωμα καί ἡ παράδοση τῶν ἁγίων μας. Ὡστόσο, εἶναι διαπιστωμένη καί ἀρχειοθετημένη στίς σελίδες τῆς Ἱστορίας μας ἡ βίαιη εἰσβολή στόν ἐκκλησιαστικό ὀργανισμό τοῦ θολοῦ πνεύματος τῆς σκοπιμότητας καί τῆς κοσμικῆς διπλοπροσωπίας.

Ἡ φτιαχτή γλώσσα τῆς «κατά συνθήκην» εὐπρέπειας, ὁ φαρισαϊκός λόγος τῆς πλαστῆς πνευματικότητας, τά τεχνάσματα τοῦ ἐντυπωσιασμοῦ, πού ἀποβλέπουν στήν παραπλάνηση τῆς ἀνυποψίαστης μάζας εἰσχωροῦν στόν περίβολο τῆς Ἐκκλησίας καί ἐπηρεάζουν, σέ μικρότερο ἢ σέ μεγαλύτερο βαθμό, τά μέλη Της καί τή λειτουργικότητά Της. Ὑποβαθμίζουν ἢ καί ψευτίζουν τούς θεσμούς. Ἀλλοτριώνουν τά ἐπί μέρους πρόσωπα. Καί μεταλλάσσουν τήν πλοκή τῆς καθημερινότητας.

Τίς δυό τάσεις τίς βρίσκει κανεῖς μπροστά του, μόλις ἐπιχειρήσει νά φυλλομετρήσει τόν ὀγκώδη τόμο τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας ἱστορίας.

Ἀπό τό ἕνα μέρος, οἱ Πατέρες μας καί οἱ ἅγιοί μας. Οἱ ἀδάμαντες τοῦ γνήσιου βίου καί τοῦ φωτεινοῦ, ἀληθινοῦ λόγου. Δέ χρησιμοποιοῦν, ποτέ τους, ξύλινη γλώσσα. Δέν ἀποκρύπτουν τίς δικές τους ἀδυναμίες. Καί δέν ὠραιοποιοῦν τήν καθημερινότητα. Ἀληθινοί, «ἐν φόβῳ Θεοῦ», ὅταν προβάλλουν καί διδάσκουν τά Εὐαγγελικά γεγονότα καί τίς διδαχές τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καί τίμιοι καί ἀληθινοί, ὅταν ἱστοροῦν τίς συμπεριφορές τῶν ἐκκλησιαστικῶν προσώπων, πού κυμαίνονται ἀπό τήν εἰλικρίνεια καί τή γνησιότητα ἴσαμε τήν κοσμική ἀπάτη.

Ἀπό τό ἄλλο μέρος, ἐποχιακά ἐκκλησιαστικά πρόσωπα, μέ προνομιακές κοσμικές διασυνδέσεις, μέ θεσμικές ἐξουσίες καί δημόσια προβολή, δείχνουν νά παίζουν ἕνα παιχνίδι ἐντυπώσεων. Νά προσπα-

θοῦν νά μαγνητίσουν τήν προσοχή καί τήν ἀφοσίωση τοῦ πλήθους, μέ πονηρές ἐπικαλύψεις τῶν ἀνομιῶν τους καί μέ φωτοβολίδες ὑποσχέσεων.

Ἡ παράδοση τῆς εἰλικρίνειας, πού ἀποτελεῖ τήν κληρονομιά τῶν ἀγίων Πατέρων μας, εἶναι τό μεγάλο κεφάλαιο τῆς Ἐκκλησίας μας.

Οἱ ἀνομίες τῶν ἀνθρώπων τῆς ἀνειλικρίνειας καί τοῦ ψεύδους, ἀποτελοῦν τίς ἀνοιχτές πληγές τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ μας Σώματος.

Στήν ἐποχή μας, πέρα ἀπό τόν πειρασμό τῆς δημόσιας προβολῆς, πού τρέχει σταθερά στή λεωφόρο τῆς ἱστορίας, λειτουργεῖ καί ἕνας μηχανισμός τεχνολογικός, πού κατακαίει τήν εἰλικρίνεια, ιδιαίτερα στίς τάξεις τῆς ἡγετικῆς ὁμάδας τῆς Ἐκκλησίας μας. Πρόκειται γιά τήν ἐπιστήμη ἢ τήν τεχνική τῆς ἐπικοινωνίας, πού διαπραγματεύεται καί ρυθμίζει, κατ' ἀποκλειστικότητα, τό ἀνοιγμα καί τήν πρόσβαση τῆς ὁποιασδήποτε σύγχρονης ἡγεσίας στό λογισμό καί στό συναίσθημα τῆς ἀνοιχτῆς, δυσεξαριθμητῆς λαϊκῆς μάζας.

Στόν κοσμικό χῶρο, τίποτα δέν γίνεται, ἂν δέν περάσει ἀπό τήν ἐπεξεργασία τῶν μάγων τοῦ ἐντυπωσιασμοῦ. Ἐάν δέν μελετηθεῖ, μέ κάθε δυνατή λεπτομέρεια, ὁ τρόπος, πού θά παρουσιαστεῖ τό πρόβλημα ἢ τό σχεδιάσμα ἀντιμετώπισής του, σιά Μέσα τῆς Μαζικῆς Ἐνημέρωσης, ἔτσι, πού νά διεγείρει τό ἐνδιαφέρον, νά πείσει, νά αἰχμαλωτίσει. Ἀκόμα καί ἡ πύο μικρή λεπτομέρεια, ἡ στάση καί ἡ κίνηση τοῦ δημόσιου προσώπου, πού θά στηθεῖ μπροστά στήν τηλεοπτική κάμερα, ζυγίζονται καί ὑπολογίζονται. Γιά νά μὴν ὑποκινήσουν τήν παραμικρή ὑποψία. Ἀλλά γιά νά ὑπηρετήσουν τό στόχο, τή συνειδησιακή ὁμηρία τοῦ ἀνοχύρωτου πλήθους.

Δέν πιστεύω, πὼς θά βρεθεῖ ἄνθρωπος, πού θά ἀμφιβάλλει, ὅτι τό σαρωτικό αὐτό ρεῦμα ἔχει εἰσβάλλει στόν ἐκκλησιαστικό μας χῶρο καί ἔχει ἀνατρέψει τήν Εὐαγγελική καί Πατερική μας παράδοση τῆς ἀκαμπτης εὐθύτητας καί τῆς ἀπόλυτης εἰλικρίνειας. Τό μικρόφωνο καί ἡ κάμερα ἔσυραν τήν ἐκκλησιαστική ἡγεσία στήν ἄμετρη ὑποκρισία. Ἐφτιαξαν ἕνα ψεύτικο προφίλ, πού διακινεῖται μέ στόχο τήν ἐπαύξηση τῶν πόντων τῆς δημοτικότητας καί ὄχι τόν εὐαγγελισμό καί τή διδαχή τῆς ἀλήθειας. Ὑπηρεσίες δημόσιων σχέσεων βρίσκονται ὀργανωμένες σέ κάθε κλιμάκιο τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοίκησης. Εἰδικοί τεχνοκράτες ἀμείβονται λιπαρά, γιά νά σκηνοθετοῦν τίς

δημόσιες εμφανίσεις τῶν ὑποτιθέμενων διαδόχων τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καί τῶν διδασκάλων τῆς Οἴκουμένης. Φωτογραφικό ὑλικό συγκεντρώνεται, γιά νά κατακυρώσει τή μετοχή τοῦ προσώπου στίς ποικίλες δημόσιες ἐκδηλώσεις καί νά ἐντυπωσιάσει μέ τή σώρευση τῶν ἀξεσουάρ τοῦ ἀξιώματος. Λόγοι κολακευτικοί ἐκφωνοῦνται, γιά νά ἀνεβάσουν, ὅσο τό δυνατό, ψηλότερα, τό πλαστό γόντρο. Καί ὅλα αὐτά, μέ τή φαρισαϊκή ἐπένδυση τοῦ ἱεραποστολικοῦ ζήλου καί μέ τή φρούδη ἐλπίδα, ὅτι θά αἰχμαλωτίσουν «*πάν νόημα εἰς τήν ὑπακοήν τοῦ Χριστοῦ*» (Β΄ Κορινθ. 1΄ 5).

* * *

Τά ποικίλα αὐτά, νεοφανή σχήματα τοῦ κόσμου, ποιά θέση ἔχουν μέσα στήν Ἐκκλησία;

Ποιά σχέση ἔχει ὁ πολιτικός ἐξώστης μέ τό Ἱερό Θυσιαστήριο;

Στόν πολιτικό ἐξώστη ἐκφέρεται ἕνα πρόγραμμα ἢ ἕνα διάγγελμα, πού κύριο στόχο ἔχει τήν ἄγρα ὀπαδῶν. Καί, πού ἡ φιλοσοφία του ὄχι μόνο δέν ἀναιρεῖ τήν τεχνική τῆς δημόσιας συναρπαγῆς, ἀλλά τήν προϋποθέτει, τήν καλλιεργεῖ ἐξαντλητικά καί τήν ἐκμεταλλεύεται ἄγρια.

Στό Ἱερό Θυσιαστήριο θυσιάζεται ὁ «Ἀμνός τοῦ Θεοῦ» καί προσφέρεται, ἀπερίτμητη, ἡ Ἀλήθεια. «*Ὁ λόγος ὁ σός ἀλήθειά ἐστι*» (Ἰωάν. 17΄ 17). Καί ἡ ἐκφορά αὐτοῦ τοῦ λόγου δέν ἐπιδέχεται παρεμβάσεις ἢ ψεύτικους στολισμούς ἢ μεθοδεύσεις κοσμικῆς προπαγάνδας.

Ποιά σχέση ἔχει ὁ κατηγορηματικός λόγος τοῦ Κυρίου μας: «*ἔστιν δέ ὁ λόγος ὑμῶν ναί ναί, οὐ οὐ τό δέ περισσόν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστιν*» (Ματθ. ε΄ 37) μέ τούς ἀνούσιους προγραμματισμούς ἢ μέ τίς δόλιες ἀποκρύψεις τῆς θλιβερῆς παρακμῆς;

Ἡ τεχνική, πού τή χαρακτηρίζουν οἱ ἄνθρωποι «τοῦ αἰῶνος τούτου», ὡς πολιτική εὐελιξία καί ἠγετικό προσόν ἐκείνων, πού αὐτοπροβάλλονται, γιά νά κυβερνήσουν τά πλήθη, δέν ἔχει καμμία θέση στόν ἄμβωνα ἢ στίς στήλες τῆς ἐκκλησιαστικῆς δημοσιογραφίας.

Ποιά σχέση ἔχει ἡ διακριτική σιωπή καί ἡ ἀπόκρυψη τῆς εὐεργεσίας, πού ἀποτελοῦν ἐντολή τοῦ Κυρίου μας: «*Ὅταν οὖν ποιῆς ἐλεημοσύνην, μή σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου, ὥσπερ οἱ ὑποκριταί ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καί ἐν ταῖς ρύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπό τῶν ἀνθρώπων*» (Ματθ. στ΄ 2), «*σοῦ δέ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην μή γνώτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιά σου*» (Ματθ. στ΄ 3), «*ὅταν ποιήσῃτε πάντα τά διαταχθέντα ὑμῖν, λέγετε ὅτι δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν,*

ὅτι ὁ ὠφείλομεν ποιῆσαι πεποιήκαμεν» (Λουκ. ιζ' 10), μέ τή δημοσιοποίηση ἀκόμα καί τῶν πió εὐτελῶν ἐνασχολήσεων μας καί μέ τή διαφήμιση τῶν ἔργων μας, ὡσάν νά ἀποτελοῦν μοναδική προσφορά στήν ἀνθρωπότητα;

Πῶς ἀπομονώσαμε, ὅτι ἡ σιωπή εἶναι περισσότερο σεβαστή καί ἐπιβλητική καί ἀπό τήν κραυγαλέα παρουσίαση ἐκκλησιαστικῶν ἔργων, πού καταλήγουν στήν ἀπαξίωση καί στήν περιφρόνηση; Ἐκεῖνα τά παραδείγματα σιωπῆς καί ἀπόκρυψης τῶν ἁγίων μας, πού ἔχουν σφραγίσει τήν ἐκκλησιαστική μας ἱστορία, μαρτυροῦν, πῶς ἡ διακριτική σιωπή εἶναι ὁ δυναμικότερος δάσκαλος. Ἐγγράφει, ἀνεξίτηλα, τίς συμπεριφορές τῶν ἁγίων στίς καρδιές τῶν μεταγενέστερων γενεῶν.

Ποιά σχέση ἔχει ἡ Ἀποστολική καί Πατερική λιτότητα καί ἡ συνειδητή ἀποδέσμευση ἀπό τά ὑλικά ἀγαθά, μέ τήν ἐσκεμμένη προβολή χρυσοφορεμένων λειτουργῶν στήν ἐξέδρα τῶν διάσημων τοῦ πλούτου καί τῆς ἄμετρης χλιδῆς;

Ἡ παραγγελία τοῦ Κυρίου μας εἶναι νά πλουτοῦμε ὄχι σέ ὑλικά ἀγαθά, ἀλλά «ἀγαθοεργεῖν, πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς» (Α' Τιμοθ. σί' 18).

Αὐτό εἶναι τό σταθερό καί ἀπαρασάλευτο μήνυμα, πού ἐκπέμπεται ἀπό τούς ἁγίους Ἀποστόλους καί ἀπό τούς φωτισμένους Πατέρες μας καί ἀπευθύνεται, ὄχι στή φιλόμουση διάνοιά μας, ἀλλά στήν ἀνήσυχη προβληματική μας καί στήν καρδιά μας. Μέ τήν προσευχή ὄλων μας καί μέ τή φροντίδα ὄλων μας, πρέπει νά ἐπανεντροχιαστεῖ ἡ ἀγία μας Ἐκκλησία στό κλίμα τῆς διάφανης εἰλικρίνειας. «Καθώς ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρό καταβολῆς κόσμου εἶναι ἡμᾶς ἁγίους καί ἀμώμους κατενώπιον αὐτοῦ, ἐν ἀγάπῃ» (Ἐφεσ. α' 4).

Θά μέ ρωτήσετε, πῶς εἶναι δυνατόν νά γίνει αὐτό, μέ πρωτοβουλία ὄχι τῆς ἡγεσίας τοῦ Σώματος τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλά μιᾶς μικρῆς ἢ μεγάλης ὁμάδας μελῶν Της;

Ἡ ἀπάντησή μου ἔχει δύο σκέλη.

1. Τό βίωμα, τό προσωπικό βίωμα τοῦ ἐνός ἀνθρώπου, εἶναι φορέας μνήματος. Εἶναι «ἄγγελος Θεοῦ», πού εὐαγγελίζεται «τήν ἐλπίδα τήν ἀποκειμένην ἐν τοῖς οὐρανοῖς» (Κολασ. α' 5). Δύναμη, πού καθοδηγεῖ «ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους εἰς τήν βασιλείαν τοῦ υἱοῦ τῆς

ἀγάπης»(σι. 13). Ἐάν ἡ ἀρχή αὐτή ἰσχύει γιά ὅλες τίς ἐκδηλώσεις τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου, ἰσχύει, πολύ περισσότερο, γιά τή φωτεινότητα καί τή θερμότητα τῆς εἰλικρίνειας. Τό «ἐν ἀληθείᾳ περιπατεῖν» εἶναι λύχνος «ἐπί τήν λυχνίαν καί λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ»(Ματθ. ε' 15).

2. Παράλληλα, ἡ εἰλικρίνεια ἀποτελεῖ αἴτημα, πού διατυπώνεται μέ εὐθύτητα καί μέ ἀνυποχώρητη σταθερότητα. Καί ὑποχρεώνει τούς «ἐπ' ἐξουσίαις» νά ἀποβάλουν τό χιῶνα τοῦ φαρισαϊσμοῦ, τήν τακτική τῆς ἐπίδειξης καί τῆς ψεύτικης ἐντιμότητας καί νά υἱοθετήσουν τήν κρυστάλλινη εἰλικρίνεια καί τήν «κατενώπιον αὐτοῦ (τοῦ Θεοῦ), ἐν ἀγάπῃ» (Ἐφεσ. α' 4) ἐντιμη συμπεριφορά.

Ἐάν μείνουμε στό περιθώριο, θρηνώντας γιά τόν ἐκπесμό τῆς Εὐαγγελικῆς εἰλικρίνειας καί διαφάνειας στήν ποιότητα τῆς ἐμπορευματικῆς ἐπικοινωνιακῆς τεχνικῆς, δέν ἀνταποκρινόμαστε στό χρέος μας καί στή συνειδησιακή μας πρόκληση. Εὐκόλο νά ἐκτοξεύεις, ἀπό μακριά, λεκτικά βέλη στούς κλειστούς τοίχους τῆς «εὐφραινόμενης λαμπρῶς» ἐκκλησιαστικῆς νομενκλατούρας. Ἄλλά ἀνώφελο. Δέν ἀνοίγουν τά ἐρμητικά κλεισμένα παράθυρα τῆς ἀναισθησίας. Καί δέν προσανατολίζουν πρός τό φωτεινό ὄριζοντα τῆς Εὐαγγελικῆς καθαρότητας. Τό αἴτημα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Σώματος, πού εἶναι ζωτική ἀνάγκη τῆς ἐποχῆς, πρέπει νά διατυπωθεῖ μέ σαφήνεια καί μέ σταθερότητα. Καί, πρό παντός, μέ θερμή, ἀδιάλειπτη, προσευχή.

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Παπα-Γιάννη

Ἡ Ἱεραρχία δέν ἔδωσε τήν ἄδεια στό Χριστόδουλο νά ἐπισκεφθεῖ τόν Πάπα. Ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος, πού εἶναι ὑποχρεωμένη νά ἐκτελεῖ τίς ἐντολές τῆς Ἱεραρχίας, τοῦ τήν ἔδωσε. Μέ ποιό δικαίωμα; Μέ βάση ποιᾶς Καταστατικῆς διάταξης;

Φιλικά

Παπα-Γιώργης

Ἐκκληση-σύσταση στόν Μητροπολίτη Νικόλαο Χατζηνικολάου

Ἀγαπητέ Νικόλαε,

Ὡς πρεσβύτερος στήν ἡλικία καί-
ὑπέρ τήν τριακονταπενταετία-στήν
ἀρχιερωσύνη, αἰσθάνομαι ἐπιτακτι-
κό τό χρέος νά σοῦ ἀπευθύνω μιά
συμβουλή. Σοῦ συνιστῶ καί σέ ἰκε-
τεύω: κατά τίς συνεργασίες σου μέ
ὑπεύθυνους παράγοντες τοῦ κοινω-
νικοῦ βίου καί κατά τίς ποικίλες,
ἐπικοινωνιακές σου συνδιαλέξεις, μή
χρησιμοποιεῖς ποτέ, μά ποτέ, τό φέ-
μα. Ὁ λόγος τοῦ Ἐπισκόπου πρέ-
πει νά εἶναι «ἐκ τῆς ἀληθείας»
(Ἰωάν. ιη' 37). Τό φέμα εἶναι ἐκ
τοῦ διαβόλου. «Ἐκεῖνος... ἐν τῇ ἀλη-
θείᾳ οὐχ ἔστηκεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλή-
θεια ἐν αὐτῷ» (Ἰωάν. η' 44).

Τήν παρόρμηση, γιά τή σύστασή
μου αὐτή, τήν προσδιόρισε, ἐκτός
τῶν ἄλλων, ἕνα ἐπίσημο ἔγγραφο
σου, μιά ὑπεύθυνη δήλωσή σου, πού
τήν κατέθεσες, ὄχι ἀλλοῦ, ἀλλά σέ
ἀρμόδια Δικαστική Ἀρχή. Μέ τή
γραπτή, ἐνυπόγραφη αὐτή δήλωσή
σου, προσπαθεῖς νά ἀναιρέσεις ἤ νά
διαφεύσεις τόν ἑαυτό σου. Νά ἀκυ-
ρώσεις μιά δημόσια πράξη σου, πού

εἶχε ἀποδέκτη ἕνα ὁλόκληρο Σύλ-
λογο καί μάρτυρες ἕνα πλῆθος παρα-
τηρητῶν-ἀκροατῶν. Πρόκειται γιά
τή δημόσια διακήρυξη συγγνώμης-
μετά τήν ἀτυχή ἐμπλοκή σου σέ ἀν-
τιμαχία μέ τό διοικητικό Συμβούλιο
τοῦ Συλλόγου «Παναγία ἡ Ἐλευθε-
ρώτρια»-πού τήν ἄφησες νά βγεῖ ἀπό
μέσα σου, σέ κήρυγμά σου, στό Ἱερό
Προσκύνημα τῆς Ἐλευθερώτριας
Κοκκινάρα.

Δέ θά διαφεύσω ἐγώ τήν ἀτυχή
διάφευσή σου. Ἡ ἔκφραση μετά-
νοιας, γιά τόν ἐπιπόλαιο χειρισμό
τοῦ θέματος, εἶχε γίνει μῆνες ὁλό-
κληρους πρὶν ἀπό τήν ἄτυχη διά-
φευσή σου, μέσα στό Νάο καί σέ ὥρα
Ἱερῆς Ἀκολουθίας. Τά αὐτιά, πού
σέ ἄκουσαν, ἦταν ἑκατοντάδες. Καί
οἱ ἀκροατές σου, πού εἶναι πρόθυμοι
νά ἐπιβεβαιώσουν τήν ἔκφραση τῆς
συντριβῆς σου, ὄχι εὐάριθμοι. Ὁ-
ταν, λοιπόν, ὑπάρχει τόσο πλῆθος
μαρτύρων, πού σέ στιγματίζει ὡς
ἀναξιόπιστο, ἡ δική μου, δευτερο-
γενῆς, μαρτυρία δέν εἶναι ἀπαραί-
τητη. Ἐγώ ἀποφεύγω νά προσθέσω

τή μαρτυρία μου και τήν υπογραφή μου, όχι επειδή άμφιβάλλω, αλλά, επειδή δέν ήμouνα παρών, και για τό λόγο ότι ή πρόσθετη-έκ πληροφορησης-μαρτυρία μου, δέν προσθέτει όποιαδήποτε βαρύτητα.

Ώστόσο, πρέπει νά σέ βεβαιώσω, πώς ένας ισχυρός λόγος, πού μέ κάνει νά αποδέχομαι άνεπιφύλακτα τή μαρτυρία τών πολλών άχροατών σου και νά άμφισβητώ τή δική σου άναίρεση, εϊναι ή επέκταση τής δήλωσης σου, στρεβλής, άναληθοϋς και, κυριολεκτικά ψευδοϋς, σέ ρυθμίσεις και σέ περιστατικά, πού τά χειρίστηκα έγώ, προσωπικά, ή τά γνωρίζω άπό προσεκτική-έκ καθήκοντος-άναδίφηση τοϋ σχετικoϋ Μητροπολιτικού άρχείου.

Μέ άναγκάζεις, λοιπόν, νά προβώ σέ κάποιες άποκαλύψεις, πού σέ καθιστούν περισσότερο «έπίορκο», μιά και έπιβεβαιώνουν τή διαδεδομένη και έπικυρωμένη, μέ πολλές άναφορές γεγονότων, κρίση, ότι στή διοικητική ή στήν ποιμαντική σου διακονία παίζεις συχνά, ως χρηματιστηριακή άξία, τό φέμα.

Φίλε Νικόλαε,

1. Στο κείμενο, πού υπέβαλες στό Πρωτοδικείο Άθηνών, κύρια δήλωσή σου εϊναι, ότι «οϋδέποτε προέβης σέ τέτοια δήλωση» (συγγνώμης).

Συνεχίζοντας, ώστόσο, βεβαιώνεις υπεύθυνα τούς δικαστές, και τοϋτο: «άντιθέτως, άπ' ό,τι γνωρίζω, υποστηρίζω ότι όλα τά κτίσματα και τά κτίρια, πού έχουν οικοδομηθεϊ επί τής επιδικου έδαφικής έκτάσεως στόν Κοκκινारा Πολιτείας Κηφισιάς, άνήκουν στό Ίερό Προσκύνημα».

Σέ βεβαιώνω, λοιπόν και σοϋ υπογραμμίζω, ότι αυτό εϊναι ένα δεϋτερο φέμα. Και τό επικρίνω και τό καταδικάζω και τό δημοσιοποιώ, προς άνάδειξη τής αλήθειας, γιατί, όπως δέ σοϋ διαφεύγει, εϊμαι πλήρως ένημερωμένος και έχω δικαίωμα λόγου και κρίσης επί τοϋ θέματος αϋτοϋ. Ύπάρχουν συμβόλαια, φίλε Νικόλαε. Ύπάρχει φάκελλος όλόκληρος στά Άρχεία τής Μητρόπολης Άττικής και Μεγαρίδος. Ύπάρχουν στοιχειά άδιάσειστα, πού ξεχωρίζουν τί άνήκει, στό Ίερό Προσκύνημα και τί άποτελεϊ περιουσία τοϋ Συλλόγου. Μέ τήν ψευδή σου δήλωση δέ σβήνουν αϋτά και δέν αλλάζει τό ιδιοκτησιακό καθεστώς, πού ίσχυσε για μακρότατο χρονικό διάστημα.

2. Άμέσως μετά, δηλώνεις στό Δικαστήριο, ότι όλα τά κτίσματα «έχουν οικοδομηθεϊ μέ χρήματα προερχόμενα εκ δωρεών, λαχειοφό-

ρων ἀγορῶν, ὀβολοῦ τῶν πιστῶν, καθὼς καὶ ἐκ προσφορᾶς ἀφιλοκερδοῦς προσωπικῆς ἐργασίας πρὸς τὴν Ἐκκλησία».

Αὐτὸ εἶναι τρίτο φέμα. Γιά ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Δέ διερωτήθηκες, ποιός ἦ ποιοὶ πρωτοστάτησαν σ' ὅλες αὐτές τίς προσπάθειες; Ποιοὶ ἔκαναν τίς δωρεές; Ποιοὶ ὀργάνωσαν τίς λαχειοφόρους ἀγορές; Ποιοὶ ἰκέτεψαν τὸν ὀβολό τῶν πιστῶν; Καὶ ποιοὶ πρόσφεραν τὴν προσωπική τους, ἀφιλοκερδὴ ἐργασία; Ἐγὼ σέ βεβαιώνω, ὅτι ὅλα αὐτὰ ἔγιναν ἀπὸ πρόσωπα, πού ἀνῆκαν στό Σύλλογο «Παναγία ἢ Ἐλευθερώτρια». Δωρητὴς τοῦ οἰκοπέδου, πάνω στό ὁποῖο χτίστηκε ὁ Ναός, ἦταν ὁ ἀείμνηστος Ἰάκωβος Σπανουδάκης, μέλος τοῦ Συλλόγου. Μαγνήτης τῶν δωρεῶν ἦταν ὁ ἐπίσης ἀείμνηστος Ἀντώνης Στανίτσας. Καί, παράγοντες, πού μόχθησαν, ἦταν ἀνθρώποι, πού ἀνῆκαν στήν ἴδια ἐκλεκτὴ ὁμήγυρη. Οὔτε σύ, οὔτε ἄλλος ρασοφόρος ἔχει τό δικαίωμα νά σφετερίζεται τόν ξένο μόχθο καὶ τὴν ξένη προσφορά.

3. «Ἐπιπροσθέτως» δηλώνεις, «ὅτι α) ἀπὸ πεντηκονταετίας καὶ πλέον πού ἄρχισε νά λειτουργεῖ (ἀτύπως κατ' ἀρχήν) τό Ἱερό Προσκύνημα, τὴ διοίκηση καὶ διαχείριση ἀσκεῖ τοῦτο διὰ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ

του Συμβουλίου».

Αὐτὸ εἶναι τέταρτο φέμα. Ἐποκρύπτεις, (γιατί ἄραγε;) τὴν ὑπαρξὴ διπολικῆς διαχείρισης. Τό Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιο, «ἐπὶ πεντηκονταετία», ἀσκοῦσε, τὴ διαχείριση, μόνο, τοῦ Ναοῦ. Τὰ ἔσοδα ἀπὸ τίς ἄλλες πηγές, τὰ διαχειριζόταν ὁ Σύλλογος. Γιά νά μή σοῦ πῶ, ὅτι, γιά μακρὸ χρονικὸ διάστημα, κάποια χέρια, ὑψηλά ἱσταμένων ρασοφόρων, ἔκαναν βουτιές στό ταμεῖο τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος καὶ ἀλλοίωσαν τὴ διαχείριση. Ἄν αὐτὸ τό ἀμφισβητεῖς, ἔχω στά χέρια μου πλήρη φάκελλο καὶ εἶμαι σέ θέση νά σοῦ τό ἀποδείξω.

4. Συνεχίζεις, νά δηλώνεις, «β) ὀλόκληρη ἢ ἐπίδικη ἔκταση εἶναι ἐκκλησιαστικὸς χώρος».

Αὐτὸ εἶναι πέμπτο φέμα. Ὁ χώρος δέν εἶναι ὅλος ἐκκλησιαστικὸς καὶ τὰ κτίσματα δέν ἀνήκουν ὅλα στό Προσκύνημα. Στά παλιά κτίσματα, πού ἔχουν ἀνεγερθεῖ πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια ἀπὸ τό Σύλλογο, εἶχε παραχωρηθεῖ ἓνα δωμάτιο στό Ναό, γιά νά χρησιμοποιεῖται ὡς γραφεῖο τοῦ ἐκάστοτε ἐφημερίου. Τὰ ἄλλα ὅλα παρέμεναν στή χρῆση τοῦ Συλλόγου.

5. Δηλώνεις: «εἰς δέ τὰ ἐντὸς αὐτῆς κτίρια ἐγκαταβιούσαν Μοναχές

καί φιλοξενούνταν κατ' ἐπανάληψη Ἄρχιερεῖς ἢ Μητροπολίτες μέ ἄδεια τοῦ ἐκάστοτε Μητροπολίτου».

Αὐτό εἶναι ἕκτο φέμα. Οὐδέποτε ἐγκαταβίωσαν μοναχές, διότι ἡ ἐγκαταβίωση προϋποθέτει ὑπαρξη Ἱερῆς Μονῆς, πού δέν ὑπῆρχε ἐκεῖ. Ἡ ὁποιαδήποτε περιστασιακή φιλοξενία μοναχῆς ἔγινε μέ τή συναίνεση τοῦ ἰδιοκτῆτη Συλλόγου. Ὁ Σύλλογος, κυρίως κατά τίς δεκαετίες τοῦ '50 καί τοῦ '60, φιλοξενούσε, τό καλοκαίρι, στίς δικές του ἐγκαταστάσεις, παιδιά ἀπό χωριά τῆς παραμεθορίου, γιά νά τά τονώσει καί νά τά ψυχαγωγῆσει. Πρᾶγμα, πού δέν τό ἀναφέρεις.

Ἄλλά καί ὅποια προσωρινή φιλοξενία Μητροπολίτη ἔγινε ἐκεῖ, στοῦς χώρους, πού εἶναι ἐντελῶς ἀπρόσφοροι γιά φιλοξενία, ἔγινε μέ τή συγκατάθεση τοῦ Συλλόγου.

Τό ἀντίθετο ἐγγράφεται ὡς τό ἔβδομο φέμα σου, πού τό συμπεριέλαβες σέ μιά μονοσέλιδη ὑπεύθυνη δήλωσή σου, τήν ὁποία ὑπέγραψες καί κατέθεσες, μέ τήν πρόθεση νά ὑ-

ποστηρίξεις δικαιώματα τοῦ Ναοῦ, πού δέν ὑπάρχουν καί νά διαφεύσεις ἢ νά ἐπικαλύψεις τά ὅσα εἶπες, δημόσια καί σέ ἐπῆκοο ἑκατοντάδων ἀνθρώπων, ἀπό τό βῆμα τῆς ἐπισκοπικῆς διδαχῆς.

Φίλε Νικόλαε, «οὐδέν γάρ ἐστι κεκαλυμμένον ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καί κρυπτόν ὃ οὐ γνωσθήσεται» (Ματθ. ι' 26). Τό φέμα δέ μένει στό σκοτάδι τῆς ἀπόκρυψης ἢ τῆς ἐπικάλυψης. Φανερώνεται καί διαπομπεύεται. Καί ἐξουθενώνει τό χρήστη του.

Ἄν ἡ προβληματική μου καί οἱ σκέψεις μου σέ ἐγγίζουν, δούλεψέ τις μέσα σου καί πάρε τίς ἀποφάσεις σου. Ἄν τίς βρίσκεις περιττές ἢ ἀνασχετικές στήν περαιτέρω ἀνάδειξή σου, πέταξέ τις.

Μέ πόνο γιά τά ἐκκλησιαστικά μας πράγματα καί γιά τή μεθολογία τῶν ἀνειλικρινῶν ἐλιγμῶν, ἀπό ὁπουδήποτε καί ἄν προέρχονται...

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Ὁ καημός ἐνός ἀκρίτα Ἱερέα

«...Ἐπιτρέψατέ μου νά σᾶς ἐρωτήσω ταπεινά. Τό περιοδικό σας τό παίρνουν οἱ Ἄρχιερεῖς τῆς Ἐκκλησίας μας καί ἐάν τό λαβαίνουν, πῶς μένουν ἀπαθεῖς μπροστά εἰς αὐτήν τήν κραυγαλέα πραγματικότητα; Εἶναι νά κλαῖμε γιά τήν κατάντια τῆς σημερινῆς ἐκκλησιαστικῆς μας κατάστασης...».

Ἱερεύς Κ. Σ.

ΘΕΣΕΙΣ, ΑΝΤΙΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΕΣ

Αποτελεί πλέον κοινή διαπίστωση, και νομίζουμε ότι «δεν κομίζομεν γλαύκα εις Ἀθήνας», ότι τὰ ἐκκλησιαστικά μας πράγματα δὲν ἀκολουθοῦν καλὴ πορεία. Γεγονότα καὶ περιστατικά, πού ἔρχονται κάθε τόσο στὸ φῶς τῆς δημοσιότητας, προκαλοῦν σοβαρὸ προβληματισμὸ καὶ ἔντονη ἀγωνία στὸ πλήρωμα γιὰ τὶς περαιτέρω ἐκκλησιαστικὲς μας ἐξελίξεις. Καὶ δυστυχῶς ἀπαντήσεις δὲν δίδονται ἀπὸ ἐκείνους πού ὀφείλουν νὰ μᾶς τὶς δίνουν.

Ἡ ἐνδεικτικὴ παράθεση ὀρισμένων ἀπὸ αὐτὰ ἀπεικονίζει χαρακτηριστικὰ τῆ σημερινῆ πραγματικότητά καὶ παράλληλα προσδιορίζει τὶς θέσεις, ἀλλὰ καὶ τὸ μερίδιο τῆς εὐθύνης ἐκείνων ἀπὸ τοὺς παράγοντες τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοίκησης, οἱ ὅποιοι εἴτε συμμετέχουν στὴ δημιουργία αὐτῶν τῶν φαινομένων εἴτε τὰ ἀνέχονται μὲ τὴν ἀδιαφορία καὶ τὴ σκόπιμη σιωπὴ τους.

1. Τὸ περιβόητο θέμα τῶν «ταυτοτήτων» εἶναι γνωστὸ ἀνὰ τὸ πανελλήνιο. Ἐπὶ μακρὸν ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἡγεσία τὸ κράτησε στὴν ἐπικαιρότητα. Δηλώσεις ἐπὶ δηλώσεων, λαοσυνάξεις μὲ τὴν ἀνύψωση μάλιστα τοῦ λαβάρου τῆς ἐπαναστάσεως, συλλογὴ ὑπογραφῶν κατὰ ἐνορία μὲ τὶς ὅποιες ὑπολανθάνουσες σκοπιμότητες κλπ.

Μὲ ἄλλες λέξεις ξεσηκωμὸς τοῦ ποιμνίου. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ποιό ἦταν; Μετὰ ἀπὸ ὅλα αὐτὰ πλήρης ἐγκατάλειψη τοῦ θέματος. Καὶ ὁ πιστὸς λαός, μὲ τὶς ἀγνὲς προθέσεις καὶ τὶς ἄδολες διαθέσεις, αἰσθάνθηκε πληγμένος καὶ προδομένος. Μεταγενέστερη ἀρχιεπισκοπικὴ ἀνακοίνωση τοποθετοῦσε τὴν ἐπαναφορὰ τοῦ θέματος στὸ μέλλον καὶ στὸν «πρέποντα χρόνον»; ὁ ὅποιος ὅμως ποτὲ δὲν ἔφθασε. Στὴν τελευταία μάλιστα, μετὰ διετία καὶ πλέον, συνάντηση, τὸν περασμένο Σεπτέμβριο, τοῦ Πρωθυπουργοῦ μὲ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο, δὲν ἔγινε οὔτε κἂν λόγος γιὰ τὸ θέμα αὐτὸ ἀπὸ ὅσα τουλάχιστον ἀνακοινώθηκαν. Στὴν ἐφημερίδα δὲ «Κυριακάτικη Ἐλευθεροτυπία» τῆς 1.10.2006 καὶ σὲ σχετικὸ δημοσίευμα ἐπισημαίνεται χαρακτηριστικὰ: «Σὲ μία ἄμοιβαίου ὀφέλους σύμπραξη» δὲν εἶχαν θέσει θέματα, ὅπως αὐτὸ τῶν ταυτοτήτων ἢ ἐκκρεμότητες πού δυσχεραίνουν τὴν Κυβέρνηση, τὰ ὅποια ὁ Χριστόδουλος παρασιώπησε πλήρως». Πρὸς τί λοιπὸν αὐτὸς ὁ τόσο θεαματικὸς ξεσηκωμὸς; Ἀπάντηση πάντως μέχρι σήμερα δὲ δόθηκε, ἀπὸ ἐκείνους πού ἀναμενόταν νὰ δοθεῖ.

2. Γνωστὸ ἐπίσης καὶ τὸ θέμα τῆς διένεξης μὲ τὸ Πατριαρχεῖο, σχετικὰ μὲ τὴν ἐφαρμογὴ τῆς Συνοδικῆς Πρά-

ξης τοῦ 1928. Δὲν θὰ ἐπανέλθουμε καὶ δὲ θὰ ἐπαναλάβουμε τὶς λεπτομέρειες. Ἐντονες ἀντιπαραθέσεις, καὶ μὲ ἐπίσημες ἀνακοινώσεις καὶ μὲ δηλώσεις τῶν ἐντεταλμένων «παραθυριστῶν» τῶν τηλεοράσεων. Καὶ στὸ θέμα αὐτὸ ποιά ἦταν ἡ τελικὴ κατάληξη; Πλήρης ἀναδίπλωση καὶ ὑποταγὴ τῆς ἐλλαδικῆς Ἐκκλησίας, καὶ μὲ συνοδικές ἀποφάσεις καὶ μὲ ἀρχιεπισκοπικὲς δηλώσεις, στὴν πατριαρχικὴ πράξη τοῦ 1928 μὲ τὴν πρόσθετη μάλιστα εἰδικὴ ἀναφορὰ «καθ' ὅλους αὐτῆς τοὺς ὄρους». Τὸ πλῆγμα γιὰ τὸ κύρος τῆς Ἐκκλησίας μας ἦταν βαρὺ. Καὶ ἐδῶ ὑπεύθυνος ἐλεγκτικὸς λόγος δὲν ἀκούσθηκε.

3. Τί νὰ πεῖ κανεὶς γιὰ τὴν περιβόητη κάθαρση; Νὰ ποῦμε ὅτι ἦταν ἓνα ἀπλὸ «πυροτέχνημα»; Καὶ τὸ ἀντιφατικὸ ἢ μᾶλλον τὸ τραγικὸ εἶναι τοῦτο: Ἐνῶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος μίλησε στὸ ἀνώτατο ἐκκλησιαστικὸ ὄργανο, στὴ Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας, καὶ σὲ πληθυντικὸ ἀριθμὸ γιὰ «φιλήδονους» καὶ «φιλοχρήματους» κληρικούς καὶ γιὰ «θερμοκήπια ἀθλιότητων», ἡ μόνη κατάληξη ἦταν νὰ ἀπομακρυνθεῖ (ἀν τελικὰ ἀπομακρυνθεῖ) ἓνας μόνον Μητροπολίτης. Καὶ ὅπως δήλωσε ὁ τελευταῖος σὲ πρόσφατο δελτίο τύπου καὶ ἐπανέλαβε καὶ σὲ συνέντευξή του, μετὰ τὴ βαρύτερη ποινικὴ κατάδική του γιὰ κακούργημα, «ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἀναγκάστηκε νὰ μὲ ἀπομακρύνει». Ἀναγκαστικὴ λοιπὸν καὶ ὄχι ἐπιβεβλημένη ἦταν ἡ ἀπομάκρυνσή του. Κανένα ὅμως ἀπὸ τὰ μέλη τῆς Ἱεραρχίας δὲν ἐξέφρασε τὴν ἀντίρρησή του γιὰ τὸ «πυροτέχνημα» αὐτὸ

τῆς αὐτεπαγγελθείσης κάθαρσης. Καὶ γιὰ νὰ κατανοήσουμε τὸ μέγεθος τοῦ προβλήματος πρέπει νὰ ἐστιάσουμε τὶς ἀναφορές μας σὲ δυὸ περιπτώσεις. Ἡ πρώτη ἀναφέρεται σὲ διαπίστωση ἀκαδημαϊκοῦ δασκάλου τῆς θεολογίας, δηλώνοντας δημοσίως ὅτι «ἡ ποιμαίνουσα Ἐκκλησία καλύπτει τὴν ἐπισκοπικὴ ὁμοφυλοφιλία». Καὶ ἡ δευτέρη ἀναφέρεται σὲ ἀνακλητικὴ αἴτηση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὴν Ἀρχὴ Προστασίας Δεδομένων Προσωπικοῦ Χαρακτήρα, μὲ τὴν ὁποία βάλλεται προηγούμενη ἀπόφαση τῆς ἀνεξάρτητης αὐτῆς ἀρχῆς καὶ ὑποστηρίζεται ἐπισήμως καὶ χωρὶς συστολή, ὅτι τὰ προσωπικὰ δεδομένα τῶν Ἀρχιερέων (βλ. καὶ ὁμοφυλοφιλικὲς συμπεριφορές) δὲν πρέπει νὰ ἀποτελοῦν ἀντικείμενο δημοσιογραφικοῦ ἐνδιαφέροντος, γιὰτὶ οἱ Ἀρχιερεῖς δὲν εἶναι δημόσια πρόσωπα. Καί, ὅπως ἦταν ἐπόμενο, ἡ αἴτηση αὐτῆ τῆς ἐπίσημης Ἐκκλησίας ἀπορρίφθηκε ἀπὸ τὴν ἴδια ἀρχὴ καὶ μὲ τὸ ἴδιο, ὅπως καὶ μὲ τὴν πρώτη τῆς ἀπόφαση, σκεπτικὸ. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ μας διοίκηση βρέθηκε καὶ πάλι ἐκτεθειμένη.

4. Εἶναι γνωστὲς ἀπὸ δικαστικὲς πράξεις καὶ ἐνέργειες οἱ διασυνδέσεις κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, οἱ ὁποῖοι φέρονται ἐμπλεκόμενοι σὲ παραδικαστικὰ καὶ παρεκκλησιαστικὰ κυκλώματα, μὲ ὑψηλὰ ἰστάμενους παράγοντες τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ χώρου «ἐν τε τῇ ἡμεδαπῇ καὶ τῇ ἀλλοδαπῇ». Λεπτομερῶς καὶ μὲ συνεχεῖς ἀναφορὲς προβλήθηκαν ἀπὸ τὰ ΜΜΕ τὰ θλιβερὰ αὐτὰ φαινόμενα, τὰ ὁποῖα δὲν

έχουν προηγούμενο στη σύγχρονη τουλάχιστον εκκλησιαστική μας ιστορία και για τὰ ὅποια ἡ διοικοῦσα Ἐκκλησία κωφεύει καὶ ἀπρακτεῖ.

5. Τὸ πνεῦμα ἐκκοσμίκευσης δυστυχῶς ἀνενόηλα ἔχει εἰσχωρήσει στὸ ἐκκλησιαστικό μας χῶρο. Συμμετοχὲς σὲ ἐκδηλώσεις καὶ παρουσίες μὲ κοσμικὸ χαρακτήρα. Πολυτελεῖς διαβιώσεις μερικῶν, ἀκόμη καὶ πολυδάπανες διακοπὲς σὲ κοσμικοὺς χώρους τῆς ἀλλοδαπῆς, εἶναι μερικὰ ἀπὸ τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα, πὺ προκαλοῦν τὸ θρησκευτικὸ συναίσθημα τοῦ εὐσεβοῦς ποιμνίου καὶ περιορίζουν τὸ βαθμὸ ἐμπιστοσύνης στοὺς πνευματικούς του ἡγέτες. Κι ἐνῶ ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία, ὡς μόνο καὶ μοναδικὸ μέσο ἐπικοινωνίας μὲ τὸ πλήρωμα ἔχει τὸ λόγο τῆς εὐαγγελικῆς ἀλήθειας, εἶδαμε μὲ ἐκπληξῆ νὰ καθιερώνεται «ἐπ' ἐσχάτων χρόνων ἡ κοσμικὴ νοοτροπία τῶν ἐπικοινωνιολόγων ὡς νεοφανὲς στοιχεῖο ποιμαντικῆς. Ἄλλὰ, ἂν ἐπεκτείνουμε πιὸ πέρα τὶς ἀναφορὲς μας, θὰ συναντήσουμε τὶς δηλώσεις γνωστῶν Ἱεραρχῶν γιὰ συμμετοχὴ ἀκόμη καὶ «παντελονάδων» στὶς συσκέψεις γιὰ ἐκλογή Μητροπολιτῶν.

Τὸ θλιβερὸ ὅμως εἶναι ὅτι σὲ ὅλα τὰ παραπάνω φαινόμενα, πὺ διαδραματίζονται στὸν ἐκκλησιαστικό μας χῶρο, δὲν ὑπάρχει καμμιά ἀπολύτως ἀντίδραση. Κανένας, ἀπὸ τοὺς ἔχοντες τὸ αὐτὸ μερίδιο εὐθύνης μὲ τὸν πρόεδρο τῆς Συνόδου, δὲν ἀντιλέγει καὶ δὲν ὑψώνει τὴ φωνή του νὰ διατυπώσῃ τὸν ὀρθὸ ἀντιρρητικὸ λόγο. Τὸ σύστημα ὅμως διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας μας πρέπει νὰ εἶναι συνοδικό. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι οἱ ἀποφάσεις

τῶν διοικητικῶν τῆς σχηματισμῶν δὲν πρέπει νὰ λαμβάνονται ἀπὸ ἓνα πρόσωπο, ἀλλὰ μὲ τὴ συμμετοχὴ καὶ μετὰ κρίση ὅλων τῶν συνοδικῶν Ἀρχιερέων. Καὶ μὲ τὰ δεδομένα αὐτὰ ὅλοι τοὺς ἔχουν, ὁ καθένας τὸ δικό του, μερίδιο εὐθύνης. Καὶ δὲν ἀρκεῖ μόνο στὶς κατ' ἰδίαν ἰδιωτικὲς συζητήσεις πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Ἀρχιερεῖς μας νὰ διατυπώνουν τὶς ἀπορίες τοὺς καὶ τοὺς προβληματισμοὺς τοὺς γιὰ ὅσα συμβαίνουν στὸ χῶρο τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως. Πρέπει τὶς ἴδιες αὐτὲς θέσεις νὰ ἔχουν τὴν παρρησία, πὺ τοὺς ἐπιβάλλει ἡ ποιμαντικὴ τους ιδιότητα, νὰ τὶς μεταφέρουν ὑπεύθυνα καὶ νὰ τὶς διατυπώνουν εὐθαρσῶς καὶ κατὰ τὶς συζητήσεις τῶν συνοδικῶν συνεδριῶν καὶ ὄχι μόνο. Διότι πρέπει νὰ γνωρίζουν, καὶ τοῦτο εἶναι ἀναντίρρητο, ὅτι ἡ εὐθύνη βαρύνει «εἰς ὀλόκληρον» καὶ ἐκείνους, πὺ δημιουργοῦν καὶ συντηροῦν αὐτὲς τὶς καταστάσεις καὶ ἐκείνους πὺ «ἐκόντες-ἄκοντες» συμπράττουν σ' αὐτὲς, ἀλλὰ καὶ ἐκείνους πὺ τὶς ἀνέχονται. Καὶ τὸ μερίδιο εὐθύνης τῶν τελευταίων εἶναι πολὺ μεγαλύτερο. Καὶ ἐκφράζουμε τὴν ἀπορία, πῶς αὐτὸ δὲν τὸ ἀντιλαμβάνονται.

Ἐοῦσεβης λαός μας εἶναι θλιμμένος καὶ ἀπογοητευμένος ἀπὸ ὅλα ὅσα βλέπει, ὅσα διαβάζει καὶ ὅσα ἀκούει. Ἄλλὰ πρέπει νὰ γνωρίζει ἡ ἐκκλησιαστικὴ μας ἡγεσία, ὅτι αὐτὸ τὸ ποίμνιο ἔχει κουραστεῖ. Καὶ ἔχει κουραστεῖ πολὺ νὰ περιμένει τὴν ἐπαναφορὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν μας πραγμάτων στὴν κανονικὴ τους πορεία.

«Κουσούρια» και «κουτσούρια»

Κάποιοι με χαρακτηρίζουν κουτσομπόλη, γιατί πάντα έχω κάτι να πω για τους δεσποτάδες και για όλους εκείνους, που γυροφέρνουν στην άρχιεπισκοπική κατοικία. Και κάποιοι άλλοι, με ρωτούν, πώς μαζεύω τις πληροφορίες. Έ, λοιπόν, δέ θά σάς τό κρύψω. Έχω τή συνήθεια νά παρακολουθώ τους παπάδες μας, όταν κάθονται στό γραφείο και μηρυκάζονται τά φανερά και τά μυστικά καμώματα των προϊσταμένων τους. Τίς πιά πολλές φορές οί ίδιοι μέ φωνάζουν νά ακούσω τήν κουβέντα τους. Κάποιες άλλες φορές, όταν χώνουν βαθειά τή μύτη τους στό «προσωπικά δεδομένα» τής δεσποτικής καμαρίλας, μέ άπωθούν. Άλλά εγώ, τό μυρίζομαι και, κάνοντας τόν κουτό, όλο και περνάω έξω από τήν πόρτα του γραφείου και άρπάζω κάποιο μεζέ.

Νά, τήν περασμένη βδομάδα, ήταν οί δύο τους μέσα στό γραφείο. Και άνακάτευαν τά «ρητά» και τά «άπόρητα». Αυτά, πού λέγονται στίς συναντήσεις των σαλονιών και αυτά, πού ψιθυρίζονται στό αυτί. Τίς φαιδρές προκλήσεις τής χλιδής, πού σημαδεύουν τή Χριστοδουλική παρουσία στή δημόσια ζωή. Και τίς ιδιαιτερότητες των ανθρώπων του περιβάλλοντός του.

Έγώ πήγαινα και γύριζα. Και όλο άρπαζα κουβέντες. Σέ μία στιγμή άκουσα τόν παπα-Γιώργη νά βγάξει ένα βαθύ στεναγμό και νά λέει:

- Άδερφέ μου, καταντήσαμε ρεζίλι των σκύλων. Ο Χριστόδουλος διαλέγει και μαζεύει κοντά του ή τά «κουσού-

ρια» ή τά κουτσούρια». Από τό σωρό των άρχιμανδριτών, πού όρέγονται τή δεσποτική μίτρα, ξεδιαλύνει και χειροτονεί, προνομιακά, ή εκείνους, πού είνανι σταμπαρισμένοι και κραγμένοι για τό «κουσούρι» τους ή εκείνους, πού στήν έξυπνάδα και στό γράμμα και στήν έκκλησιαστική έννημέρωση είνανι σκέτα «κουτσούρια». Έκείνοι, πού δέν άνήκουν στίς δυό αυτές κατηγορίες και πού του έχουν ξεφύγει, είνανι τόσο λίγοι, ώστε νά μήν άνατρέπουν, αλλά νά επιβεβαιώνουν τόν κανόνα.

Άκουσα τόν παπα-Γιάννη νά σκάει ένα τρανταχτό γέλιο.

- Είσαι άπίθανος παπα-Γιώργη μου. Πως τά βρίσκεις και τά ταιριάζεις! Και για νά λέμε τήν άλήθεια-βρίσκεσαι μέσα στό πράγματα. Άν πιάσεις ένα-ένα τους διαλεχτούς του Χριστόδουλου, θά δεις, ότι, στή συντριπτική πλειοψηφία τους, είνανι ή «κουσούρια» ή κουτσούρια».

Έγώ, νά τό αυτί μου! Τό τέντωσα σάν του γαιδάρου. Και δέν άφηνα λέξη νά μου ξεφύγει.

Ο παπα-Γιάννης ίκανοποιήθηκε μέ τό εύρημα του συνάδελφου και προθυμοποιήθηκε νά βάλει τή δική του βελονιά.

- Νά σου πω εγώ, ένα σοφό λόγο του Πουρτσουκλή, για νά μετρήσεις τήν ευφυΐα του. Κάποτε έκανε μία κηδεία. Και νόμισε, πως είνανι κατάλληλη ή ευκαιρία νά δείξει τό ρητορικό του χάρισμα. Και τί ειπε: Άκουσον, άκουσον. «Για νά μετρήσετε, πόσο ώραία είνανι στον Παράδεισο, σκεφθείτε, ότι

κανέννας από κείνους, πού πήγαν, δέ ζήτησε να ξαναγυρίσει στον κόσμο μας».

Έκανε μία παύλα, κύτταξε κατάματα τον παπα-Γιώργη και ἄφησε τό ἐπιφώνημα τοῦ θαυμασμοῦ:

-Σοφία, ἔεε; Μόνο τά παιδιά τοῦ Χριστόδουλου τήν ἔχουν.

Ὁ παπα-Γιώργης, σφιγμένος καί ὀργισμένος, γύρισε ἄλλοῦ τό λόγο.

-Πῶς νά γίνει Σύνοδος μέ αὐτούς τούς ἀνθρώπους; Καί πῶς νά ἀρθρῶσουν ἀντιρρητικό λόγο μπροστά στό Χριστόδουλο τά «κουσούρια» καί τά «κουτσούρια»; Σκύβουν ὅλοι τό κεφάλι καί ὑποτάσσονται δουλικά στό ἀρχιεπισκοπικό πρόσταγμα. Ρίχνουν τήν ψήφο τους καί βάζουν τήν ὑπογραφή τους ὅπου λάχει. Ἀθῶνουν τούς ὑπόλοιπους «κουσουριάρηδες» καί ἐμπλουτίζουν τήν Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μέ καινούργια «κουσούρια» καί μέ νεώκοπα «κουτσούρια».

Ἐγώ, κείνη τήν ὥρα, δέν ἀντεξα νά ἀκούω στά κρυφά. Ἐκανα, νευρικά, δυό βόλτες, πάνω-κάτω καί μπήκα μέσα στό γραφεῖο, μέ ὕφος ισότιμου συνομιλητή. Καί, δίχως νά μοῦ δώσουν οἱ παπάδες τό λόγο, ἔβαλα τό πετράδι μου.

-Ἀφήστε με, πατέρες, νά πῶ καί ἐγώ μία κουβέντα. Εἶμαι ἀγράμματος, εἶμαι φτωχός ἐργάτης, ἀλλά δέν εἶμαι καί μπουφος. Βλέπω, ἀκούω, σκέφτομαι. Καί ἔχω καί ἐγώ τή δική μου γνώμη.

Οἱ πατέρες μέ κύτταξαν συγκαταβατικά. Καί μέ ἄφησαν νά μιλήσω.

-Δέν τό καταλαβαίνετε πατέρες μου; εἶπα μέ στόμφο καί αὐτοπεποίθηση. Ὁ Χριστόδουλος διαλέγοντας «κουσούρια» καί «κουτσούρια» ἐκμεταλλεύεται τίς ἀδυναμίες τους. Τοῦς ταπεινώνει, τοῦς ἀφαιρεῖ τό δικαίωμα τοῦ λόγου καί τοῦς καταντᾶει πιόνια του. Αὐτός μόνο μιλάει. Τά δικά του θελήματα τά

ἐπιβάλλει ἐκβιαστικά στούς ὑπόλοιπους καί τά παρουσιάζει σάν ὁμόφωνες ἀποφάσεις. Ἐγώ ἔχω ἀκούσει πολλούς νά λένε, πῶς συμπεριφέρεται σάν δικτάτορας. Δέν εἶναι πρόεδρος, πού συζητάει καί βάζει σέ ψηφοφορία τίς προτάσεις τῶν μελῶν τῆς Συνόδου. Εἶναι ἀφεντικό. Σκληρό ἀφεντικό. Καί κάνει ὅ,τι τοῦ κατεβαίνει στό κεφάλι. Στό χωριό μου λέμε μία παροιμία: «Ὁ μονόφθαλμος στούς τυφλοῦς βασιλεύει». Μονόφθαλμος ὁ Χριστόδουλος. Χρειάζεται νά ἔχει γύρω του τυφλοῦς, γιά νά κοκορευεῖται καί νά βασιλεύει.

Οἱ πατέρες, οὔτε μέ ἀποπῆραν, οὔτε μέ ἔδιωξαν. Μοῦ εἶπαν, πῶς ἔχω δίκιο. Καί μέ φιλοδώρησαν μέ ἓνα χαμόγελο.

Ὡστόσο, τή σφραγίδα στήν κουβέντα τήν ἔβαλε ὁ παπα-Γιώργης.

-Ἐκεῖ, πού φτάσαμε, εἶπε, νά εὐχόμεστε καί νά προσευχήμαστε νά εἶναι μόνο αὐτό τό αἶτιο τῆς προτίμησης στά «κουσούρια» καί στά «κουτσούρια». Γιατί ἂν εἶναι καί τό κάτι ἄλλο, πού βρίσκεται σφηνωμένο στό μυαλό μου, δέν μᾶς σώζει οὔτε ὁ κατακλυσμός.

Ὁ Νεωκόρος

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης

Κωδικός 2360

Ἰδιοκτήτης

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Αὑλών Ἀττικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο

ISSN 1790-482X